

rådet at overveje vedtagelsen af de nødvendige forholdsregler for at gøre tidligere resolutioner af rådet og generalforsamlingen obligatoriske. Der appelleres til særorganisationerne og navnlig Den internationale Bank og Valutafonden om ikke at yde Portugal nogen bistand.

Forslaget vedtoges af 4. udvalg den 10. november med 80 stemmer for (afroasiatiske, kommunistiske, de fleste latinamerikanske lande og Irland), og 8 imod (Australien, Holland, New Zealand, Portugal, Sydafrika, Spanien, Storbritannien og USA), medens 15 afstod (de nordiske lande, Argentina, Brasilien, Mexico, Belgien, Canada, Frankrig, Grækenland, Italien, Tyrkiet og Botswana).

Til trods for sin stemme imod resolutionen afgav USA en stemmeforklaring, der gik skarpt i rette med Portugals kolonipolitik.

Generalforsamlingen vedtog resolutionen (res. 2270) den 17. november med 82 stemmer for og 7 imod, medens 21 lande afstod. Stemmemonsteret var som ved afstemningen i 4. udvalg, dog at New Zealand havde fået instruktion om at ændre sin stemmeafgivning til at afstå.

Resolutionens operative paragraf 14, hvori generalforsamlingen påskønner det arbejde, FNs flygtningehøjkommissær og særorganisationerne m. fl. udfører for at hjælpe flygtninge fra de portugisiske kolonier og opfordrer disse organer til at fortsætte dette arbejde i samarbejde med Organisationen for afrikansk Enhed (OAU) og derigennem med de nationale befrielsesbevægelser, blev ved en delafstemning vedtaget med 95 stemmer for, herunder alle de nordiske lande, og 3 imod (Portugal, Sydafrika og Spanien), medens 11 lande, herunder Albanien, Storbritannien og USA, afstod. Delafstemningen fandt sted på albansk foranledning, fordi Albanien ønskede at tilkendegive sin utilfredshed med flygtningehøjkommissærens virke.

En sammenligning mellem afstemningsresultaterne på 21. og 22. generalforsamling viser, at til trods for en vis skærpelse i resolutionsteksten ændrede flere vestlige lande deres stemmeafgivning fra at stemme imod i 1966 til at afstå i 1967. Dette gælder således Belgien, Canada, Luxembourg, New Zealand og Østrig. Brasilien, der i 1966

som eneste latinamerikanske land på grund af dets særlige bånd med Portugal stemte imod, ændrede også sin stemmeafgivning til at afstå.

4. udvalgs beretning: A/6908.

Fremmede økonomiske og andre interessers virksomhed, som hæmmer gennemførelsen af kolonideklarationen.

(Dagsordenens punkt 24).

I. Forhistorie.

Ovennævnte emne, der ret beset kun indirekte vedrører koloniafviklingen, kom til at spille en relativt fremtrædende rolle i 4. udvalgs arbejde på 22. generalforsamling. Beslutningen om dets optagelse som et selvstændigt punkt på dagsordenen blev truffet i den af afro-asiatkerne forelagte generelle koloniresolution på 21. generalforsamling, men initiativet til, at spørgsmålet oprindeligt blev bragt på bane, var kommunistisk. Det benyttedes som en platform for kommunistisk propaganda mod vestlige magter, der beskyldtes for at modvirke afkoloniseringen, og i sit videre sigte er det rettet mod det økonomiske samarbejde mellem vestlige lande og u-lande. Fra dansk side har man, lige siden spørgsmålet først blev taget op i koloniudvalget i 1966, fastholdt, at det er ukorrekt mere eller mindre generelt at tildele visse økonomiske interesser en selvstændig rolle som hindring for koloniområdernes opnåelse af uafhængighed, og at dette blot vil være egnet til at aflede opmærksomheden fra det væsentlige, som må være bestræbelserne på at afstedkomme en politisk ændring ved magtens overførelse fra kolonimagten til befolkningen.

Koloniudvalgets rapport indeholdt en række konklusioner og anbefalinger til generalforsamlingen, der i virkeligheden ramte og kritiserede praktisk talt alle former for investeringer i koloniområderne. Koloniudvalgets vestlige medlemmer havde rejst kraftige indvendinger mod rapporten, som de betegnede som overfladisk, forudindtaget og generaliserende; der var ikke anvendt nogen form for økonomisk ekspertise, de foreliggende oplysninger tillod i hvert fald ingen generelle konklusioner, og rapporten var i øvrigt direkte fejlagtig på adskillige punkter.